

IN HET KORT

Mogelijke dreigingen van (her)opduikende ziekten bij pluimvee in Vlaanderen.

IN DE KIJKER

Opvallende bevindingen in het veld of vanuit de autopsiezaal van DGZ.

IN BEWEGING?

Trends in de programma's en belangrijke ziekten bij pluimvee.

Nr.013

EERSTE SEMESTER 2024

Veescoop? DGZ ondersteunt, ook in opdracht van het FAVV, veehouders en dierenartsen bij de bestrijding, monitoring en preventie van dierziekten. Deze editie rapporteert over de eerste 6 maanden van 2024.

IN HET KORT

NCD (Newcastle Disease): In het voorjaar van 2024 werd er een uitbraak van NCD gedetecteerd in Zweden.

Reovirus: In vergelijking met de voorgaande jaren werden dit voorjaar meer reovirus-analyses via PCR uitgevoerd, waarbij we eveneens een stijging zien in het aandeel ongunstige resultaten, waarbij de aanwezigheid van het virus effectief werd aangetoond.

Salmonella: De resultaten van 2023 zijn bekend: de Belgische pluimveesector behaalde vorig jaar de Europese doelstellingen voor het terugdringen van *Salmonella* (Europese Verordening (EG) nr. 2160/2003) voor fokpluimvee, vleeskippen en vleeskalkoenen. Dit was niet het geval voor leghennen, waar bij 2,26% van de tomen een te bestrijden serotype werd gedetecteerd. Bij braadkuikens kwam *Salmonella* Paratyphi B var. Java het meeste voor, een behoorlijke stijging in vergelijking met 2022 (van 55 naar 92 tomen).

IN DE KIJKER

Trilziekte bij vleeskuikens: symptomen en diagnostiek

In het voorjaar zagen we in onze autopsiezaal enkele gevallen van vrij jonge vleeskuikens met zenuwsymptomen, ataxie en kreupelheid, wat wijst op trilziekte. Deze ziekte wordt veroorzaakt door het aviaire encephalomyelitisvirus (AEV), dat behoort tot het Tremovirus A genotype van de Picornavirus-familie en werd ontdekt in de jaren '30 van de vorige eeuw. Het virus treft voornamelijk jonge kippen, kalkoenen, kwartels, fazanten en duiven, en kan zowel horizontaal als verticaal worden overgedragen.

De klinische symptomen variëren van vage tekenen zoals verminderde of ongelijke groei, tot ernstige symptomen waarbij zenuwsymptomen zoals verlamming of kreupelheid typerend zijn. De term 'trilziekte' verwijst naar de kenmerkende klinische symptomen van een wankel gang en (soms subtiele) trillingen, vooral van de kop. Bij ernstige ataxie, waarbij de dieren moeite hebben met rechtstaan, kunnen ze op hun hakken gaan zitten en omvallen.

>> ZIE VOLGENDE PAGINA

Opvallend bij de onderzochte gevallen was dat er meestal sprake was van klinische symptomen zoals kreupelheid of het zitten op de hakken, terwijl er tijdens de lijkschouwing geen duidelijke afwijkingen ter hoogte van de gewrichten of voetzolen werden waargenomen. Duidelijke ataxie of tremoren van de kop of de nek werden niet vastgesteld. Bij enkele gevallen werden de hersenen bemonsterd voor PCR-onderzoek op AEV en/of Pathosense®. De hersenen die voor PCR werden ingestuurd, waren steeds positief voor het virus. In twee van de drie ingezonden Pathosense®-onderzoeken kon het virus ook worden aangetoond.

Histologisch onderzoek van de hersenen, het hart, de overgang van de klier- naar de spiermaag en de pancreas wees eveneens in de richting van een virale infectie (meer info: <https://gezondedieren.be/trilziekte-bij-vleeskuikens>). Belangrijk om te vermelden is dat de letsels in het zenuwstelsel beperkt bleven tot het centrale zenuwstelsel. Perifere zenuwen, zoals de nervus ischiadicus, waren niet aangetast.

Dankzij vaccinatie kun je pluimvee beschermen tegen trilziekte: je voorkomt infecties, minimaliseert productiedalingen en zorgt voor gezonde nakomelingen.

Bescherming van pluimvee tegen trilziekte

Om trilziekte bij pluimvee preventief aan te pakken, kan vaccinatie worden ingezet. Dit helpt infecties in de eigen toom te voorkomen en minimaliseert productiedalingen, zoals gedaalde eierproductie en een lager uitkomstpercentage. Bovendien speelt vaccinatie een cruciale rol bij vermeerderingspluimvee, omdat het de nakomelingen beschermt via maternale antistoffen en verticale overdracht voorkomt.

IN BEWEGING?

Programma/ Ziekte	Meting	2023 (jul-dec)	2023 (jan-jun)	Trend
Hygiënogrammen	% dossiers afwijkend van norm bij veehouders	6,3%	3,6%	↓
	% dossiers afwijkend van norm bij broeierijen	0%	0%	-
<i>Mycoplasma gallisepticum</i>	dossiers met positieve resultaten	Agglutinatie: 1	Agglutinatie: 0	↓
	dossiers met positieve resultaten	ELISA: 3	ELISA: 12	↑
	dossiers met positieve resultaten	PCR: 0	PCR: 0	-
NCD	aantal monsters	61 monsters, 5 POS**	56 monsters, 6 POS**	-
Aviaire influenza (vogelgriep)	aantal monsters	607 monsters, 0 positief***	484 monsters, 0 positief***	-
Autopsie	dossiers pluimvee	96	62	↓
	stuks pluimvee	359	246	↓
<i>Salmonella</i> serotype	Pluimvee-categorie	Tomen pos in 2023 (jul-dec)	Tomen pos in 2024 (jan-jun)	Trend
<i>Salmonella</i> Enteritidis	Fokpluimvee	3	0	↓
	Leghennen	3	7	↑
	Vleeskippen/kalkoenen	1	3	↑
<i>Salmonella</i> Typhimurium	Fokpluimvee	0	3	↑
	Leghennen	0	0	-
	Vleeskippen/kalkoenen	12	11	-
<i>Salmonella</i> Infantis	Fokpluimvee	1	0	↓
	Leghennen	0	0	-
	Vleeskippen/kalkoenen	38	18	↓
<i>Salmonella</i> Paratyphi B var Java	Fokpluimvee	0	0	-
	Leghennen	0	0	-
	Vleeskippen/kalkoenen	60	59	-

- : Situatie stabiel.

** : Allemaal lentogene stammen die laag pathogeen zijn

*** : DGZ heeft niet alle analysedata van de uitbraken.

Cijfers gebaseerd op beschikbare gegevens op 30/07/2024.